

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2019-10-10
Besvaras senast
2019-10-24

Till socialminister Lena Hallengren (S)

2019/20:33 Vård till personer utan tillstånd

Av Sveriges 21 regioner har sex (Östergötland, Västernorrland, Gävleborg, Sörmland, Västmanland och Västerbotten) valt att ge utökad vård till vuxna asylsökande och personer utan tillstånd att vistas i landet, enligt riksdagens utredningstjänst. Omfattningen av den vård som erbjuds är i princip densamma, det vill säga att vård ges i enlighet med vad som gäller för folkbokförda i regionen, men den skiljer sig något avseende till exempel åldersgränser och huruvida utökad tillgång till tandvård ges eller inte.

Kostnaden för den planerade vården för personer som befinner sig illegalt i Sverige är oklar. Sedan 2017 redovisar SKL uppgifter om kostnader för personer som vistas i landet utan tillstånd och som söker vård i Region Stockholm, Region Skåne och Västra Götalandsregionen. SKL framhåller att det finns stora brister i statistiken och att uppgifterna därför ska tolkas med stor försiktighet. I rapporten anger SKL kostnaden för hela landet och får då fram att kostnaden för 2016 var ca 193 miljoner kronor och för 2017 ca 222 miljoner kronor, sålunda en ökning jämfört med tidigare år. Regionerna erhåller statsbidrag för vårdkostnaderna för denna grupp. Statsbidraget ingår sedan 2015 i det generella statsbidraget till kommuner och regioner. Bidraget om totalt 300 miljoner kronor per år fördelas utifrån hur många bosatta det finns inom regionernas upptagningsområden och inte utifrån antal besök.

I Region Sörmland får asylsökande och personer utan tillstånd att vistas i landet som fyllt 18 år hälso- och sjukvård, tandvård samt habilitering och hjälpmedel på samma villkor som personer som är folkbokförda i Sörmland. Detsamma gäller för Region Västmanland och för Region Västerbotten (i Västerbotten är tandvård gratis till och med det år patienten fyller 23 år). I Region Östergötland har asylsökande och personer som vistas i landet utan tillstånd som fyllt 20 år rätt till fullständig vård på samma villkor som svenska medborgare. Personer under 20 år har i Östergötland rätt till avgiftsfri vård på samma villkor som folkbokförda barn. Personer som fyllt 18 år har rätt till tandvård som inte kan anstå (det vill säga i enlighet med lagstiftningen). I Region Gävleborg ges utöver vad lagen stipulerar tillgång till planerad vård (inklusive tandvård) för de aktuella grupperna. Barn som inte fyllt 20 år har rätt till avgiftsfri vård på samma villkor som alla andra barn som är folkbokförda i Sverige.

I ett skriftligt svar på en tidigare skriftlig fråga i ämnet säger ansvarigt statsråd att det är upp till respektive region att besluta om man ska ge vård utöver det

som kan anstå. Men att skjuta ifrån sig ansvaret på sådant sätt som statsrådet gör är att undergräva migrationspolitikens hållbarhet. Det är tydligt att landstingen har olika policyer och riktlinjer, och begreppet vård som inte kan anstå är svårtolkat. Men det är problematiskt att statsrådet inte vill se att situationen inte är hållbar för vårt välfärdsystem och att reglerna behöver skärpas. Situationen i dag sänder fel signaler till den som vistas olovligen i landet, som att det är acceptabelt att leva i parallellsamhällen. Därför undrar jag vad statsrådet kommer att göra för att tillgång till akut vård och inte tillgång till all vård inom välfärden ska gälla.

Jag vill därför fråga socialminister Lena Hallengren:

1. Vad anser ministern om att regioner och landsting kan erbjuda planerad hälso- och sjukvård till personer som saknar tillstånd att vistas i landet, och vilka åtgärder avser ministern att vidta för att förbjuda landsting och regioner att ge planerad vård för denna grupp?
2. Avser ministern att vidta några åtgärder för att göra det förbjudet för kommuner att betala ut försörjningsstöd till personer som inte har rätt att befinna sig i Sverige?
3. Vilka åtgärder vidtar ministern och regeringen för att begreppet vård som inte kan anstå ska tolkas likadant i hela landet?

.....

Lars Beckman (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders